

Крыніца: adu.by Нацыянальны інстытут развіцця адукацыі

Дэма-версія практычнага задання для экзамена па гісторыі Беларусі, для навучэнцаў 9-х класаў (2022/2023 навучальны год). Білет 8. Варыянт 5

Білет № 8. Наш край у гады Вялікай Айчыннай вайны

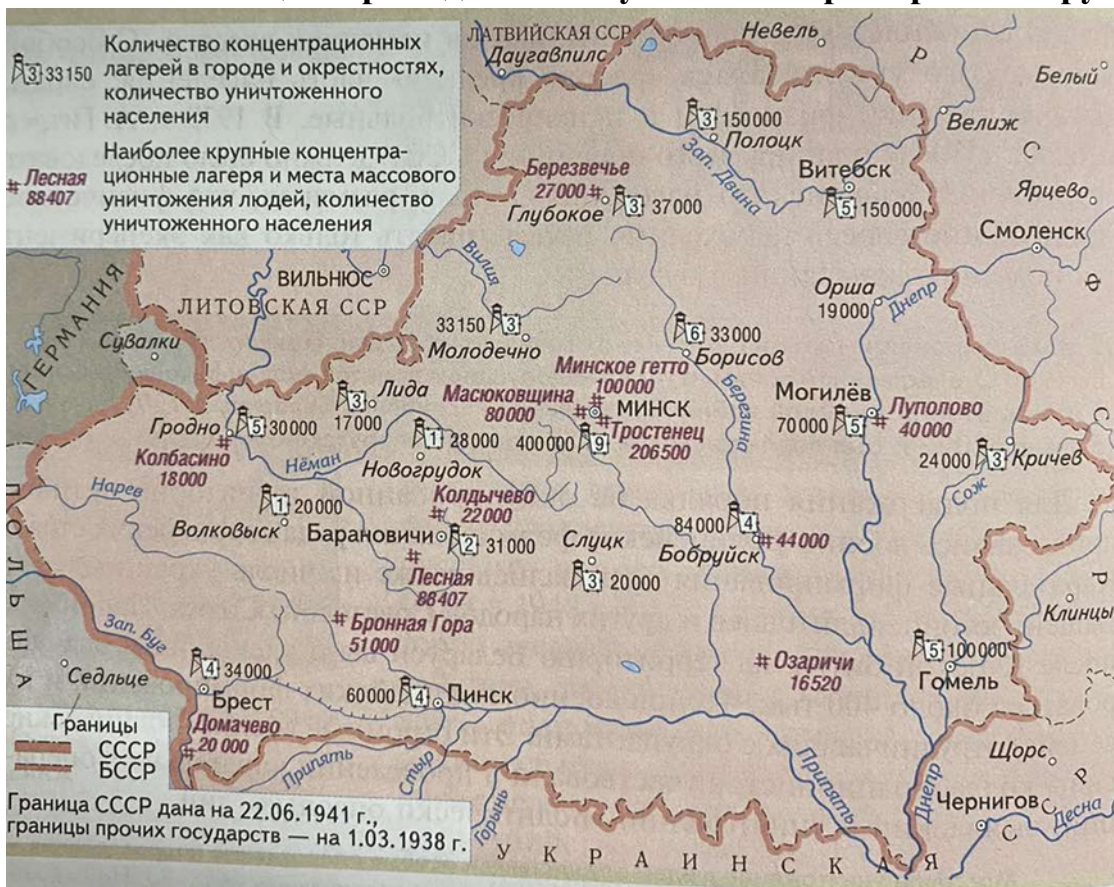
Заданні склала:Зянова Т.В., ДУА "Гімназія № 15 г. Мінска"

Выкарыстоўваючы прадстаўленыя матэрыялы, адкажыце на пытанні:

1. Якія мерапрыемствы праводзілі фашысты на акупіраванай тэрыторыі горада Мінска?
2. Выкарыстоўваючы крыніцы, дакажыце, што «новы парадак» германскіх акупантаў у Мінску меў чалавечанаенавісніцкі характар.
3. У чым заключалася трагедыя насельніцтва акупіраванай тэрыторыі горада Мінска?
4. Чаму на тэрыторыі Беларусі быў устаноўлены больш жорсткі характар акупацыйнага рэжыму ў параўнанні з іншымі рэгіёнамі СССР?

Крыніца I

Найбольш буйныя канцэнтрацыйныя лагеры і месцы масавага знішчэння савецкіх грамадзян на акупаванай тэрыторыі Беларусі

Крыніца II

3 распараджэння палявой камендатуры. 19 ліпеня 1941 г.

1. З выданнем гэтага распараджэння ў г. Мінску выдзяляецца спецыяльная частка горада выключна для рассялення яўрэяў.
2. Усё яўрэйскае насельніцтва горада Мінска на працягу 5 сутак пасля абвешчэння гэтага распараджэння абавязана перасяліцца ў яўрэйскі раён. Калі хто з яўрэяў пасля заканчэння гэтага тэрміну будзе знойдзены па-за яўрэйскім раёнам, то будзе арыштаваны і строга пакараны.
3. Перасяляемым дазваляецца браць з сабой сваю асабістую маёмасць.
4. Габрэйскі раён абмяжоўваецца наступнымі вуліцамі: Калгасны завулак, вул. Калгасная, рака Свіслач, вул. Няміга, за выключэннем праваслаўнай царквы, вул. Рэспубліканская, вул. Шорная, вул. Калектарная, Мэблевы завулак, вул. Перакопская, вул. Нізавая, Габрэйскія могілкі, вул. Абутковая, 2й Апанскі завулак, вул. Заслаўская да Калгаснага завулка.
5. Пасля заканчэння перасялення яўрэйскі жылы раён павінен быць абнесены каменнай сцяной і агароджаны ад астатняй часткі горада. Сцяна павінна быць узведзена жыхарамі яўрэйскага раёна.
6. Знаходжанне па-за яўрэйскім раёнам мабілізаваным у працоўныя каманды яўрэям забараняецца. Рабочыя каманды пакідаюць яўрэйскі раён толькі са спецыяльным напрамкам да месца работы, якое выдаецца Мінскай гарадской управой. За парушэнне сапраўднага распараджэння - растрэл.

Крыніца III

3 Дакладнай запіскі міністэрыяльнага дарадцы Дорша рэйхслейтару Розенбергу аб лагеры ваеннапалонных і грамадзянскіх асоб у гр. Менску. 10 ліпеня 1941 г.

«У лагеры для ваеннапалонных у Менску знаходзіцца прыблізна 100 тыс. ваеннапалонных і 40 тыс. грамадзянскіх палонных. Палонныя, загнаныя ў гэтую цесную прастору, ледзь могуць варушыцца і змушаныя адпраўляць натуральныя запатрабаванні тамака, дзе стаяць. Гэты лагер ахоўваецца камандай кадравых салдат колькасцю каля адной роты. Ахова лагера такой малалікай камандай магчыма толькі пры ўмове прымянення самай жорсткай сілы. Ваеннапалонныя, праблема харчавання якіх ці ледзь адрозная, жывуць па 6-8 дзён без ежы, у стане жывёльнай апатыі, выкліканай голадам, і ў іх адно імкненне - дастаць штосьці ядомае. Грамадзянскія палонныя ва ўзросце ад 15 да 50 гадоў - жыхары Мінска і яго наваколляў. Гэтыя грамадзянскія палонныя забяспечваюцца харчаваннем сваімі сваякамі.

Праўда, харчаванне атрымліваюць толькі тыя, сваякі якіх з раніцы да вечара стаяць з прадуктамі ў бясконцых чэргах, якія цягнуцца да лагера. У адносінах да палонных адзіна магчымай мовай слабой аховы, суткамі апорнай нязменную службу, - гэта агнястрэльная зброя, якое яна бязлітасна ўжывае. Паколькі ў бліжэйшай будучыні не можа быць і гаворкі пра змякчэнне становішча або разгрупавання палонных па розных лагерах, варта неадкладна абвясціць строгі каранцін у масавым лагеры Менска, які, верагодна, будзе не адзіным».

Крыніца IV

Нямецкі гісторык Б. К'яры:

«У Беларусі з самага пачатку нямецкай акупацыі дамінантай стала знішчэнне людзей, голад, тэарарыстычная ў сваёй сутнасці нямецкая структурная палітыка. Краіна была жудасным прыкладам таго, як шчыльна перапляталіся ваенная гаспадарка, сельскагаспадарчая вытворчасць і магчымасці забеспячэння харчавання з мэтай нямецкага ваеннага паходу, расісцкай вайной на знішчэнне».

Адказы:

1. У самым пачатку вайны ў Мінску было створана гета - спецыяльнае месца пражывання яўрэйскага насельніцтва. Усяго ў Беларусі было створана больш за 110 гета.

Ствараліся канцэнтрацыйныя лагеры, найбуйнейшым з якіх быў лагер Трасцянец, які па колькасці знішчаных (206 500 чалавек) знаходзіцца на чацвёртым месцы пасля Асвенцыма (Аўшвіца), Майданека і Трэблінкі. Сярод загінутых там — вязні Мінскага гета, твары яўрэйскай нацыянальнасці, вывезеныя з еўрапейскіх краін, палонныя чырвонаармейцы, мінскія падпольшчыкі і інш. Людзей расстрэльвалі каля загадзя выкапаных равоў, а іх целы закопвалі і ўтрамбоўвалі гусенічным трактарам.

Гэта мэтанакіраваная палітыка генацыду беларускага народа.

2. Адною з праяў генацыду ў адносінах да насельніцтва з'яўлялася знішчэнне яўрэяў. Цесната, голад, антысанітарныя ўмовы, цяжкая праца, здзекі, пагромы, масавыя забойствы суправаджалі жыццё ў гета. На сваё адзенне яўрэяў прымусілі нашыць спецыяльны знак у выглядзе шасціканцовай зоркі.

3. Ідэянай асновай «новага парадку» стала чалавеканенавісніцкая «расавая тэорыя» нацыстаў. Згодна з гэтай тэорыяй сцвярджаліся перавага арыйскай расы над усімі іншымі, неабходнасць пашырэння "жыццёвай прасторы" для немцаў і іх "права" на сусветнае панаванне. Спосабамі для дасягнення гэтага стала знішчэнне мірнага насельніцтва на акупаваных тэрыторыях, функцыянаванне канцэнтрацыйных лагераў і т.д.

4. На тэрыторыі Беларусі быў устаноўлены больш жорсткі характар акупацыйнага рэжыму ў параўнанні з іншымі рэгіёнамі СССР, бо беларусы аказвалі актыўны супраціў нямецкім акупацыйным уладам. На беларускіх землях сфарміраваліся партызанскія і падпольныя арганізацыі. Таму Нямеччына змагалася з антыфашысцкім супрацівам, душыла камуністычную ідэалогію і палохала насельніцтва Беларусі.